

Karup Å Sammenslutningen

Att.: Ivan Andersen

Sendes til: ivanandersen2@gmail.com

10. september 2018

Tilladelse efter vandløbsloven og dispensation fra naturbeskyttelsesloven til et restaureringsprojekt i Karup Å

Ikast-Brande Kommune meddeler tilladelse efter vandløbsloven til gennemførelse af et vandløbsrestaureringsprojekt i Karup Å st. 50-150 meter. Projektet udføres af Karup Å Sammenslutningen (KÅS) og vedrører etablering af to gydebanker. Gydebankerne etableres hver med ca. 10 m³ grus. Samlet vil der i projektet blive anvendt 20 m³ grus og 20 skjulesten. Placeringen af gydebankerne fremgår af vedlagte kort i bilag 1.

Ikast-Brande Kommune meddeler samtidig dispensation fra § 3 i naturbeskyttelsesloven. Dispensationen omfatter både projektet i Karup Å og færdsel på de vandløbsnære arealer, der også er beskyttede efter § 3 i naturbeskyttelsesloven. Dispensationen omfatter endvidere, at der kan ske supplerende af gydebankerne inden for to år med maks 2 m³ grus.

Både Karup Å og de vandløbsnære arealer er beskyttet efter § 3 i naturbeskyttelsesloven. Projektet berører matriklerne 2a Bording Vandmølle, Bording og 2d Skygge By, Engesvang. Placering af matrikler, Karup Å og de beskyttede arealer kan ses på det vedlagte kort i bilag 1.

Detaljer om projektets udformning og placering, samt tilknyttet kortmateriale fremgår af det vedlagte bilag 2.

KÅS har indhentet skriftlig accept til projektets gennemførelse hos de berørte lodsejere.

Restaureringsprojektet har været offentliggjort i en 8 ugers høringsperiode i henhold til bestemmelserne i § 24 i bekendtgørelse om vandløbsregulering og -restaurering m.v. Der er ikke indkommet bemærkninger, der har givet anledning til ændring af projektet.

Vilkår

1. Anlægsarbejdet skal ske på en sådan måde, at varige spor i beskyttet natur undgås. F.eks. ved anvendelse af køreplader nærmest åen.

Bygge- og Miljøafdelingen
Centerparken 1
7330 Brande
Tlf.: +4599603380

Sagsbehandler:
Lone Rykær Hansen
E-mail:
lorha@ikast-brande.dk
Direkte telefon:
Tlf.: +4599603385
Sagsnr.:
06.02.10-P20-16-18

2. Vedligeholdelsen af Karup Å påhviler forsat Ikast-Brande Kommune.
3. For at undgå påvirkning af grødeskæringsarbejdet i Karup Å, skal der sikres en sejlrende, hvor der til enhver tid er mindst 0,5 meter mellem gydebanke og vandspejl.
4. Ansøger har tilladelse til at vedligeholde gydebanker fremadrettet med håndredskaber, såfremt berørte lodsejere giver tilsagn til færdsel på privat grund. Den fremtidige vedligeholdelse omfatter ikke udlægning af supplerende materialer eller fældning af træ/buske i 2 meter bræmmen.
5. Efter to år (2020) kan ansøger, hvis Vandløbsmyndigheden vurderer det nødvendigt, supplere gydebankerne med op til 10 % af den oprindeligt udlagte mængde grus (dvs. 2 m³ på hver banke). Øvrige vilkår skal respekteres ved udlægningen.
6. Efter to år (2020) kan ansøger, hvis Vandløbsmyndigheden vurderer det nødvendigt, supplere gydebankerne med op til én skjulesten pr. oprindeligt udlagt m³ grus (dvs. 10 sten på hver banke). Øvrige vilkår skal respekteres ved udlægningen.
7. Dræn og andre rørudløb må ikke dækkes af grus.
8. Anlægsarbejdet må ikke medføre erosion eller anden beskadigelse af vandløbets brinker.
9. Vandspejlskoten må maksimalt ændres 5 cm ved udlægning af gydegruset. For at sikre dette, skal principperne i DTUs stokkemethoder anvendes.
10. Påvirkningszonen, hvor der kan registreres en ændring i vandstanden, må maksimalt være 50 meter opstrøms hver gydebanke.
11. Gruset skal sammensættes af 85% nøddesten (16-32 mm) og 15% singles og håndsten (32-64 mm).
12. Vandløbsmyndigheden skal kontaktes senest 3 hverdage før arbejdet igangsættes.
13. Projektet færdigmeldes til Ikast-Brande Kommune, Natur og Vandløb. I forbindelse med færdigmeldingen skal "kontrolskema ved udlægning af gydegrus" (jf. bilag 3) indsendes. Ligeledes indsendes et billede af grus, hvor en repræsentativ delmængde, sva-

rende til indholdet i en 12-liters spand, udtages og fotograferes ved siden af en tommestok.

Tilladelsen og dispensationen er gældende i 3 år efter meddelelsen. Afgørelsen kan først udnyttes, når klagefristen er udløbet, og der ikke er indkommet klager.

Såfremt vilkår ikke overholdes, er Ikast-Brande Kommune berettiget til at foretage det fornødne på ansøgers bekostning.

Lovgrundlag

Nærværende afgørelse hjelmes med følgende:

- § 37 i *Vandløbsloven* (LBK. Nr. 127 af 26. januar 2017).
- Kapitel 7 i *Bekendtgørelse om vandløbsregulering og -restaurering m.v.* (BEK nr. 834 af 27. juni 2016).
- § 81 i *Fiskeriloven* (LBK nr. 764 af 19. juli 2017).
- § 65 stk. 2 i *Naturbeskyttelsesloven* (LBK nr. 934 af 27. juni 2017).

Denne afgørelse tilsidesætter ikke eventuelle servitutter og privatretlige aftaler. Der er med denne afgørelse ikke taget stilling til anden lovgivning.

Sagsfremstilling

Ikast-Brande Kommune har i juli 2018 offentliggjort et projekt vedr. etablering af tre gydebanker i Karup Å. Projektet er ansøgt og udføres af KÅS. Formålet med projektet er at forbedre forholdene for gydende havørreder i Karup Å systemet. Endvidere forventes den fysiske variation, som gydebanker skaber, at medvirke til en forbedring af levesteder for den øvrige fauna i vandløbet.

Begrundelse

Ikast-Brande Kommune har betragtet projektet ud fra § 1 i vandløbsloven, hvoraf det fremgår, at der skal tages hensyn til både afstrømning og miljø.

Vandløbsmyndigheden vurderer, at de stillede vilkår sikrer, at afstrømningen i vandløbet ikke vil blive væsentligt ændret som følge af projektet.

I forhold til miljø, har Ikast-Brande Kommune vurderet projektet ud fra de gældende vandområdeplaner, der er planer for implementering af bestemmelserne i EU's vandrammedirektiv. Det er målet, at alle målsatte vandløb i Danmark skal opnå enten "god økologisk tilstand" eller "godt økologisk potentiale". Førstnævnte er gældende for naturlige vandløb og sidstnævnte er gældende for vandløb der er udpegede som kunstige eller fysisk modificerede.

Tilstanden i vandløb vurderes på baggrund af tilstanden af fire individuelle kvalitetsparametre (smådyr, vandløbsplanter, fisk og miljøfarlige forurenende stoffer), der undersøges konkret. Den samlede økologiske tilstand for et vandløb afgøres af kvalitetsparameteret med laveste værdi.

På projektstrækningen har Karup Å en målsætning om "god økologiske tilstand", jf. Vandområdeplan 2015-2021. Den nuværende biologiske tilstand opfylder målsætningen mht. smådyr (DVFI) med høj tilstand og vandløbsplanter (makrofyter) med god tilstand, men ikke mht. fiskebestanden, der er ringe. Tilstanden for miljøfarlige forurenende stoffer er ukendt. Den samlede økologiske tilstand for vandløbet er derfor ringe, og der er dermed ikke målopfyldelse.

Ikast-Brande Kommune vurderer, at gydebankerne kan være gavnlige for fiskebestanden i vandløbet. Endvidere vurderer kommunen, at den øgede fysiske variation vil være gavnlig for leveforholdene for de tilknyttede smådyr. Gydebankerne vurderes at medvirke til, at Karup Å fremadrettet kan hhv. opnå og opretholde en god økologisk tilstand på disse kvalitets-elementer.

Beskyttet natur

I forhold til beskyttet natur er der i afgørelsen lagt vægt på, at projektet vil være et naturforbedrende tiltag, hvor både forholdene for fisk og anden smådyrsfauna tilknyttet vandløbet tilgodeses. Anlægsfasen forventes at være kort, og forstyrrelserne af arter i forbindelse med etableringen ligeså.

Kommunen vurderer, at projektet berører et moseområde, der strækker sig både nord og syd for vandløbet (se kort i bilag 1).

Området er senest besigtiget i sommeren 2018, hvor det er vurderet, at det vil være en fordel for vegetationen i moseområdet mod nord, såfremt vandstanden i åen stiger. Det sydlige moseområde er meget vådt i forvejen, og en mindre stigning i vandstanden vurderes ikke at ændre tilstanden væsentligt i dette område.

Bilag IV-arter

Ifølge bilag IV til EU's habitatdirektiv er en række dyre- og plantearter strengt beskyttede, uanset hvor de forekommer. På den baggrund må der eksempelvis ikke gives tilladelse til aktiviteter, der kan beskadige eller ødelægge de pågældende dyrearters yngle- og rasteområder.

Projektet er beliggende i et område i en kvadrant på 10 × 10 km, hvor Nationalt Center for Miljø og Energi (DCE) har registreret følgende bilag IV-arter: sydflagermus, odder, markfirben, stor vandsalamander, spids-

snudet frø og ulv. Ikast-Brande Kommune har ikke detaljeret kendskab til de enkelte arters forekomst indenfor kvadranten. Ved søgning på www.naturdata.miljoportal.dk fremgår det, at der er registreret odder i nærheden af projektområdet.

Ikast-Brande Kommune vurderer, at projektet ikke vil forringe levevilkårene for de nævnte arter fra Habitatdirektivets bilag IV. Det er desuden kommunens vurdering, at gydebankerne kan have en positiv effekt for odder, da laksefisk indgår i odderens fødegrundlag.

Natura 2000

Det ansøgte projekt skal udføres i Karup Å. Nærmeste Natura 2000-område (internationalt naturbeskyttelsesområde) er Natura 2000-område nr. 228 (Stenholt Skov og Stenholt Mose). Dette udgøres af habitatområde nr. H228, som i fugleflugt ligger ca. 3,6 km øst for projektområdet. Ca. 14 km mod nord, løber vandløbet ind i Natura 2000-område nr. 40 (Karup Å, Kongenshus og Hesselund Heder), bestående af habitatområde nr. H40, H226 og H227.

Ikast-Brande Kommune vurderer i kraft af afstanden til de nævnte Natura 2000-områder, samt at projektet er et naturforbedrende tiltag, at gydebankerne hverken i sig selv – eller i forbindelse med andre planer og projekter – vil indebære en væsentlig negativ indvirkning på Natura 2000-områderne. Ligeledes vil gydebankerne ikke være til hindring for, at målsætningerne for Natura 2000-områdernes tilstand nås og opretholdes.

Andre tilladelser

Kommunens afgørelse fritager dig ikke fra at skulle indhente tilladelse til forhold som reguleres af anden lovgivning.

Du skal være opmærksom på, at du ikke uden kommunens godkendelse må lave ændringer i grøfter, rørledninger eller dræn, som kan medføre opstuvning af vand uden for din ejendom. Dette er endvidere ejers eget ansvar, at eventuelle braklægnings- eller MVJ-aftaler overholdes i forbindelse med projektet.

Efter museumslovens § 25 kan den, der udfører et jordarbejde forud for igangsætning af arbejdet anmode det lokale kulturhistoriske museum om en udtalelse om, hvorvidt arbejdet indebærer risiko for ødelæggelse af fortidsminder. Efter lovens § 27 skal jordarbejde standses, hvis der under arbejdet findes spor af fortidsminder, og fortidsmindet skal straks anmeldes til det lokale kulturhistoriske museum.

Klagevejledning

Denne afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet. En uddybende klagevejledning fremgår af bilag 4. Klagefristen er den 8. oktober 2018.

Bemærk at klager er ansvarlig for, at klagen er indgivet korrekt inden klagefristens udløb.

Med venlig hilsen

Lone Rykær Hansen
Natur & Vandløb

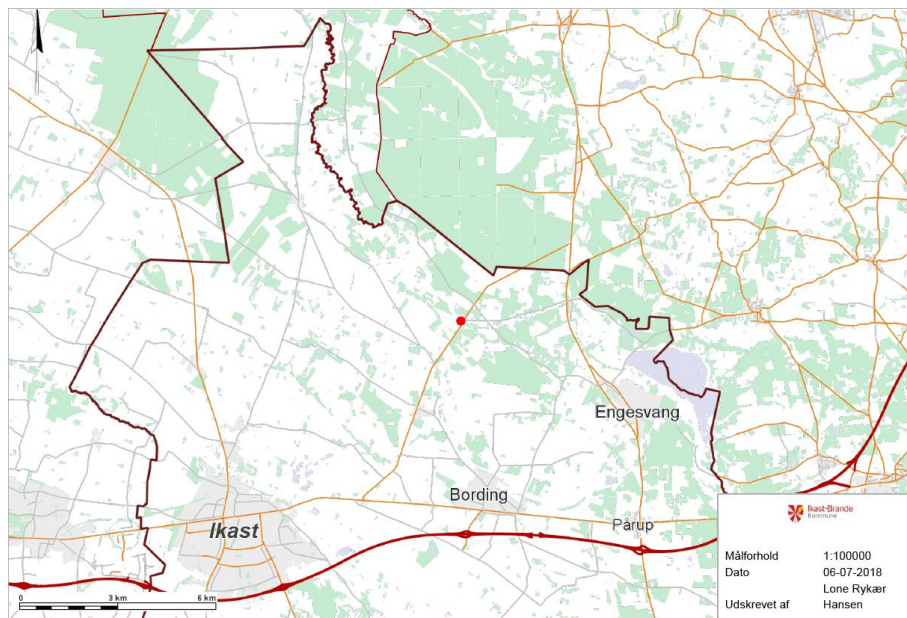
Bilag:

1. Oversigtskort
2. Ansøgningsmateriale
3. Kontrolskema ved udlægning af gydegrus
4. Klagevejledning

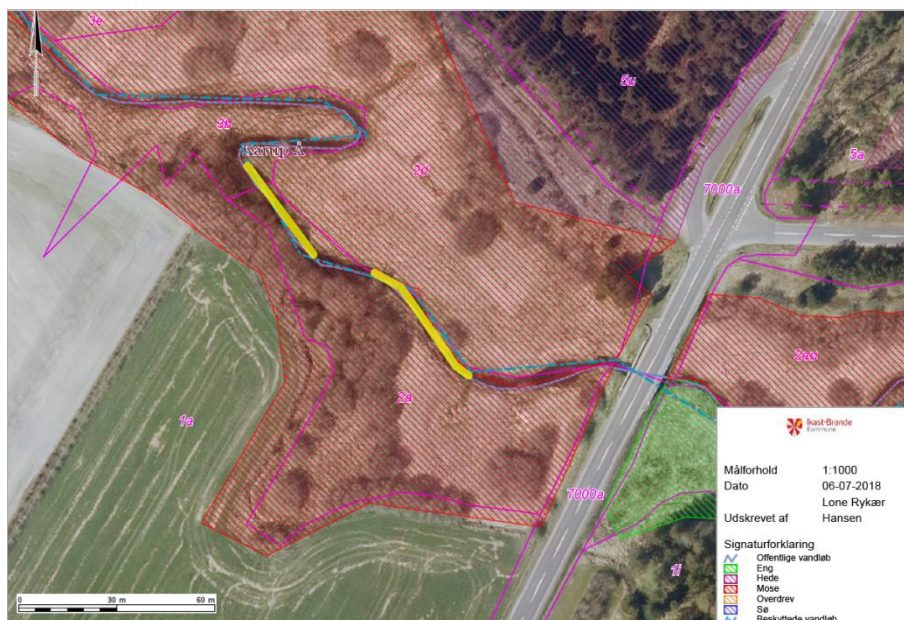
Forsendelsesliste:

- Tina Rosted Holmgaard og Ole Holmegaard, ejere af matr. nr. 2a Bording Vandmølle, Bording
- Rita Østergaard, ejer af matr. nr. 2d Skygge By, Engesvang
- Danmarks Naturfredningsforening, dnikast-brande-sager@dn.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, post@sportsfiskerforbundet.dk, lbt@sportsfiskerforbundet.dk, ttfishalot@yahoo.dk
- Museum Midtjylland, museummidtjylland@museummidtjylland.dk
- Miljøstyrelsen, mst@mst.dk
- Dansk Botanisk Forening, dbf.oestjylland@gmail.com
- Fiskeriinspektat Vest, frederikshavn@lfst.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk og ikastbrande@dof.dk
- Friluftsrådet MidtVest, midtvestjylland@friluftsraadet.dk
- Dansk Kano og Kajak Forbund, dkf@kano-kajak.dk
- Dansk Forening for rosport, dffr@roning.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen, nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk

Bilag 1: Oversigtskort

Figur 1: Den røde plet midt i kortet angiver projektområdet i forhold til nærmeste større byer.

Figur 2: De gule streger midt i kortet viser placeringen af gydebankerne i dette projekt.

Bilag 2: Ansøgningsmateriale

Natur og Vandløb
Centerparken 1
7330 Brande

Ansøgningssskema til etablering af gydebanke

Ansøgers oplysninger

Navn	Karup Å Sammenslutningen v/ Ivan Andersen		
Adresse	Sugebækvej 2, 8653 Them		
Navn på evt. projektansvarlig	Ivan Andersen		
Telefon	24 43 22 35	E-mail	ivanandersen2@gmail.com

Beskrivelse af projekt:

Formål	<p>Karup Å Sammenslutningen vil gerne medvirke til at forbedre forholdene for flora og fauna i hele Karup Å-systemet herunder gyde forholdene for åens ørreder. Vi ønsker derfor at udlægge 2 gydebanke i Skygge Å nedstrøms Skyggevej med hver 10 m³ gydegrus med det formål at øge antallet af gyde- og opvækstområder for havørreder i vandløbet.</p> <p>Vi ønsker dermed at øge den fysiske variationer i vandløbet til gavn for insekter, der udgør en del af fødegrundlaget for havørred.</p> <p>Gydebankerne vil hver især blive etableret med 10 m³ grus med en sammensætning af 85% valnøddesten (16-32mm) og 15 % håndsten og singles (på 32-80 mm). Der søges desuden om tilladelse til at supplere gydebankerne med 10 % af grus mængden efter 2 år.</p> <p>Vi følger anbefalingerne fra DTU's vejledning vedrørende gruset sammensætning. Vejledningen findes på www.fiskepleje.dk og er senest opdateret i februar 2017.</p> <p>Ved udlægningen anvendes "stokkemethoden" fra samme vejledning, således at vi kan etablere gydebanken med et fald på 2 promille.</p> <p>Vi forventer en maksimal opstuvning på 5 cm lige ved gydebankens start. Vi sikrer, igen ved aflæsning af stok med markering, at der 20 m opstrøms første gydebanke ikke kan registreres en ændring i vandstanden.</p> <p>Vi ønsker at lægge gruset ud i hele åens bredde, og søger også om tilladelse til at lægge et tyndt lag grus (<5cm) på brinken 15 til 20 cm over normalt vand spejl, ca. 2 m fra gydebankens start og nedstrøms. Dette skal forhindre åen i at arbejde uden om den enkelte gydebanke de første år.</p> <p>Vi forventer en gennemsnitlig dybde over gydebanken på 0,25 m.</p> <p>Der søges tillige tilladelse til på gydebanke at udlægge i alt 20 skjulesten svarende til 1 skjulesten pr m³ grus samt til med håndredskaber at vedligeholde gydebankerne.</p>		
Vandløbsnavn	Skygge Å /Karup Å	Mængde af grus i m ³ (Bemærk: sammensætningen af gruset skal følge gældende vejledning fra DTU.)	20

Tekniske detaljer:

Antal gydebanke	2
Tykkelse af gruslag (cm)	30-40
Længde af gydebanke (m)	10-15
Anlægges gydebanken i vandløbet fulde bredde?	Ja

Denne ansøgning skal vedlægges et kort med indtegnning af gydebankernes placering.

Berørte lodsejere:

Navn	Adresse	Matrikelnr. og ejerlav	Telefon nr.	E-mail:
Tina Rosted Holmgaard	Offentliggøres ikke	1a, Bording Vandmølle, Bording	Offentliggøres ikke	Offentliggøres ikke
Rita Østergaard	Offentliggøres ikke	3a, Skygge By, Engesvang	Offentliggøres ikke	Offentliggøres ikke

Denne ansøgning skal vedlægges en underskrevet partserklæring fra hver berørt lodsejer.

Beskrivelse af adgangsvej og placering af evt. arbejdspladser:

Gydebankerne vil blive lagt ud en tør periode fra nordsiden (se Bilag). Strækningen er velegnet og let tilgængelig.

Adgangsveje og evt. arbejdspladser til opmagasinering af grus kan med fordel indtegnes på det kort i vedlægges.

Beskrivelse af omfanget af maskinkørsel ved udlægning af gydebanke:

Gruset vil blive bragt ud med traktor/vogn fra nordsiden, hvor undergrunden er fast, i en tør periode for ikke at efterlade spor.

Økonomiske forhold:

Prisoverslag	8.000 kr
Afholdes af	Grus søges afholdt af Ikast- Brande Kommune: 4000 kr Udlægning og kørsel afholdes af Karup Å Sammenslutningen: 4000 kr

Forventet tidsplan:

Start: (måned / år)	Juli/aug 2019 evt. ved hård vedvarende frost jan/feb 2019
Slut: (måned / år)	Okt 2019

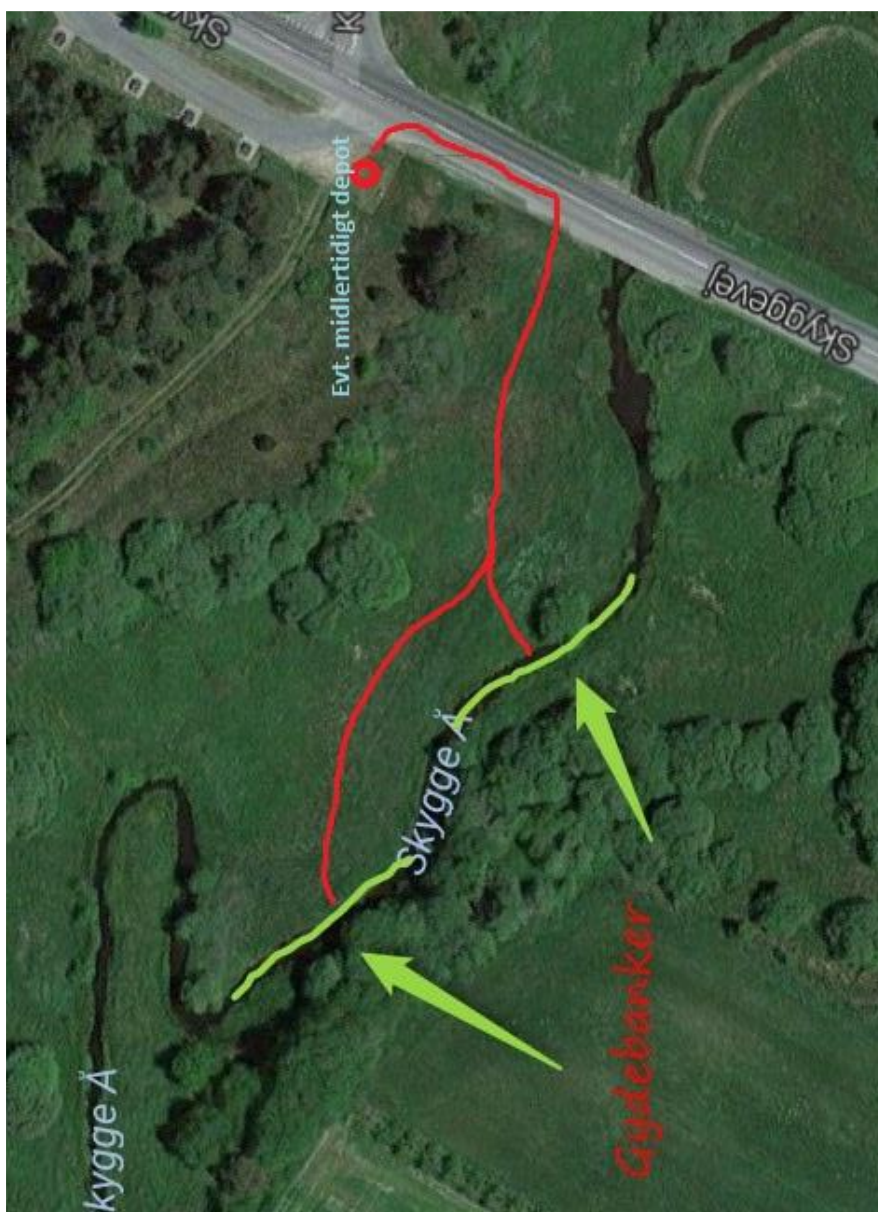
Øvrige bemærkninger til projekt, vandløb m.v.

Lodsejerne har allerede december 2017 med deres underskrifter accepteret projektet.

Vedlagte bilag

Oversigtskort med indtegning af gydebankens placering og evt. adgangsveje og arbejdspladser.	Sæt kryds: x
Antal vedlagte partserklæringer:	Antal:

Det bemærkes, at KÅS har fremsendt partserklæring fra lodsejer til Ikast-Brande Kommune.

Figur 3: Vedr. adgangsveje er det oplyst, at man ønsker at fragte gruset ind i området fra nordsiden af åen med traktor og vogn via ruterne markeret med rødt på figuren herover.

Bilag 4: Klagevejledning

Denne afgørelse efter vandløbsloven kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Du kan klage over følgende i forhold til vandløbsloven:

- Vandløbsmyndighedens (kommunens) afgørelser efter vandløbsloven.
- Afgørelser om erstatning og andre økonomiske spørgsmål kan dog ikke påklages.
- Afgørelser efter lovens § 54a er undergivet såkaldt begrænset prøvelse. Det betyder, at Miljø- og Fødevareklagenævnet kun kan tage stilling til, om der foreligger et ulovligt forhold i vandløbslovens forstand.

Følgende er klageberettiget i henhold til vandløbsloven:

- Adressaten for afgørelsen.
- Enhver, der må antages at have en individuel, væsentlig interesse i sagen.
- En berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker.
- En række organisationer og foreninger, som fremgår af loven

Du kan klage over følgende i forhold til naturbeskyttelsesloven:

- Kommunalbestyrelses og Naturstyrelsens afgørelser.
- Vejdirektoratets afgørelser om skiltning mv. langs statsveje.
- Fredningsnævns afgørelser om fredning og dispensation fra fredningsbestemmelser.

Følgende er klageberettiget i henhold til naturbeskyttelsesloven:

- Adressaten for afgørelsen.
- Ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører.
- Offentlige myndigheder.
- En berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker.
- Lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen.
- Landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø.
- Landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.
- Naboer og ejere af ejendomme omkring den ejendom, som afgørelsen vedrører, er ikke klageberettigede efter naturbeskyttelsesloven.

Gebyr og muligheder for tilbagebetaling:

Privatpersoner skal betale et gebyr på 900 kr. Dette gælder også for en anmodning om genoptagelse.

Virksomheder og organisationer skal betale i alt 1.800 kr. for behandling af eller genoptagelse af en klage. Betaling af klagegebyr sker online i forbindelse med indgivelse af klagen via klageportalen.

Du skal være opmærksom på, at din klage bliver afvist, hvis du ikke har betalt inden klagefristens udløb.

Gebyret bliver tilbagebetalt, hvis klagen bliver afvist fordi klagefristen er overskredet, klager ikke er klageberettiget eller Miljø- og Fødevareklagenævnet ikke har kompetence til at behandle klagen.

Gebyret tilbagebetales også, hvis klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves, eller hvis klager får helt eller delvist medhold i klagen.

For øvrige oplysninger omkring gebyrbetaling og muligheder for tilbagebetaling henvises til *Bekendtgørelse om gebyr for indbringelse af klager for Miljø- og Fødevareklagenævnet mv.* (BEK nr. 132 af 30/01/2017), som kan findes på hjemmesiden www.retsinformation.dk.

Klagefrist:

Denne afgørelse offentliggøres den 10. september 2018 på Ikast-Brande Kommunes hjemmeside: <http://www.ikast-brande.dk/politik/hoeringer>. Klagefristen er fire uger efter offentliggørelsen. Din klage skal således være indgivet **senest den 8. oktober 2018**.

Sådan klager du:

Du klager via klageportalen, som du finder på www.borger.dk eller www.virk.dk (søg på "klageportal"). Herefter skal du logge på klageportalen med NEM-ID. Når du er logget ind, skal du vælge "opret klage" og udfylde de oplysninger, der anmodes om. Husk at angive Miljø- og Fødevareklagenævnet som nævnet, der skal behandle klagen. Du skal angive Ikast-Brande Kommune som myndigheden, der har truffet afgørelsen, du vil klage over.

Fritagelse fra brug af klageportalen:

I særlige tilfælde kan borgere være fritaget fra krav om brug af klageportalen. Det omfatter f.eks. borgere med særlige handicap, såvel kognitiv som fysisk funktionsnedsættelse samt demens. Det gælder også borgere, der mangler digitale kompetencer, visse socialt udsatte borgere, borgere med psykiske lidelser, borgere med sprogvanskeligheder, hvor hjælp og vejledning fra myndigheden eller nævnet ikke konkret vurderes at være en egnet løsning.

Hvis du tilhører en af de nævnte grupper, og trods vejledning ikke har mulighed for at bruge klageportalen, kan du aflevere din klage til den myndighed, der har truffet afgørelsen. Du skal begrunde din anmodning om fritagelse for brug af klageportalen. Hvis du er fritaget for at bruge digital post af din kommune, bedes du oplyse dette i din anmodning. Myndigheden sørger for at sende din anmodning videre til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som i hvert enkelt tilfælde vurderer, om der foreligger særlige forhold, der gør, at du kan blive fritaget for at bruge klageportalen.

Du får besked fra Miljø- og Fødevarerklagenævnet, om din anmodning kan imødekommes.

OBS: Vær opmærksom på, at hvis din klage drejer sig om nedenstående sager, skal du sende din anmodning om fritagelse for brug af klageportalen direkte til Miljø- og Fødevarerklagenævnet:

- Fredning (naturbeskyttelseslovens § 40)
- Ophævelse af retsvirkninger af forslag til fredningsbestemmelser (naturbeskyttelseslovens § 37, stk. 4)
- Forlængelse af frist for bortfald af fredningsforslag (naturbeskyttelseslovens § 37 a, stk. 3)
- Ekspropriation efter naturbeskyttelseslovens § 60 eller skovlovens § 23

Frafald af klage:

Du kan til enhver tid – frem til nævnet har truffet en afgørelse i klagesagen – frafalde din klage. Ønsker du at frafalde din klage, skal du gøre det via klageportalen. Tilbagebetaling af klagegebyr afhænger af, hvor langt nævnet er nået med sin behandling af klagen.

Klage over Miljø- og Fødevarerklagenævnets afgørelse:

Du kan som udgangspunkt ikke klage over nævnets afgørelser til anden administrativ myndighed. Hvis du er utilfreds med nævnets afgørelse, kan du indbringe sagen for domstolene. For at indbringe sagen for domstolene gælder de regler, der er fastsat i den lovgivning, som afgørelsen er truffet efter.

Hvis du skal klage på vegne af en anden (fuldmagt):

Hvis du ønsker, at en anden skal klage på dine vegne, skal du underskrive en fuldmagt til den, som hjælper dig. Det kan f.eks. være et familiemedlem, en bekendt, en advokat eller anden professionel rådgiver.

Miljø- og Fødevarerklagenævnets behandling af klagen:

Vi henviser til informationen, der fremgår af

<https://naevneneshus.dk/start-din-klage/miljoe-og-foedevareklagenaevnet/klagevejledning/>.